

Radiační ochrana a fyzikálně technická podpora mamografického screeningu

Výchozím dokumentem k řešení radiační ochrany při realizaci mamografického screeningu je zákon č. 18/1997 Sb., novelizovaný zákonem č. 13/2002 Sb.

Konkretizaci požadavků radiační ochrany řeší Vyhláška č. 307 SÚJB ze dne 13. června 2002 o radiační ochraně, která kromě jiného v Hl. I. vymezuje podmínky bezpečného provozu pracovišť, kde se vykonávají radiační činnosti. Jednou z obecných podmínek je i **zavedení systému jakosti** s požadavky stanovenými právním předpisem – Vyhláškou č. 214/1997 SÚJB a **vybavení pracovišť přístroji, zařízeními a pomůckami množství a kvality dostatečné k zabezpečení všech měření uvedených v programu monitorování, ve vnitřním havarijním plánu, v programu zabezpečování jakosti a k zabezpečení všech měření prováděných v rámci zkoušek provozní stálosti a jejich udržování v řádném technickém stavu.**

Zavedení systému jakosti musí být realizováno v minimálním rozsahu požadavků podle § 3 až 5 Vyhlášky č. 214/1997 SÚJB. Příslušné dokumenty jsou zpracovávány držitelem povolení k nakládání se zdroji ionizujícího záření a schvalovány SÚJB.

Sledování, měření, hodnocení, ověřování a zaznamenávání veličin, parametrů a skutečností důležitých z hlediska radiační ochrany řeší Hl. VII. vyhlášky č. 307 SÚJB. Součástí tohoto systému je soubor **přejímacích zkoušek, zkoušek dlouhodobé stability a zkoušek provozní stálosti.**

Přejímací zkoušky – se provádějí v rozsahu stanoveném českými technickými normami nebo v rozsahu stanoveném při typovém schvalování ZIZ. Tyto zkoušky mohou provádět jen osoby mající příslušné povolení SÚJB. Výsledky přejímací zkoušky se zaznamenávají do protokolu o této zkoušce, který obdrží jak osoba, která ZIZ předává, tak osoba, která zdroj přebírá.

Zkoušky dlouhodobé stability – se pro jednotlivé ZIZ provádí v rozsahu stanoveném při typovém schvalování zdroje a způsobem odpovídajícím českým technickým normám. Rozsah zkoušky se upřesňuje při přejímací zkoušce nebo při prvně vykonávané zkoušce dlouhodobé stability nazvané výchozí zkouška dlouhodobé stability. Jejich četnost se stanovuje pro významné zdroje ZIZ, mezi které patří i všechna mamografická zařízení na 12 měsíců a další případy uvedené v § 71 vyhlášky č. 307 SÚJB. Tyto zkoušky zajišťuje držitel povolení k nakládání se ZIZ. Tyto zkoušky mohou provádět jen osoby mající příslušné povolení SÚJB.

Zkoušky provozní stálosti – zahrnují ověřování charakteristických provozních vlastností a parametrů v rozsahu stanoveném českými technickými normami nebo v rozsahu stanoveném při typovém schvalování ZIZ a to na základě návrhu výrobce nebo dovozce zařízení. Tyto zkoušky se provádí periodicky s intervaly dle „Programu zabezpečování jakosti“ mezi výchozí zkouškou provozní stálosti a následnou zkouškou dlouhodobé stability. Mimo tyto intervaly se provádí při každém podezření na špatnou funkci přístroje nebo některé jeho periferie. Nastavované expoziční parametry a podmínky těchto zkoušek se musí shodovat s parametry a podmínkami výchozí zkoušky provozní stálosti. O provedení periodické zkoušky provozní stálosti se pořizuje „Zkušební zpráva“, která se ukládá na příslušném pracovišti po dobu nejméně jednoho roku a poté se archivuje dle archivního řádu. Přehled tolerancí parametrů a ověřovaných skutečností pro zkoušky provozní stálosti mamografických rtg pracovišť včetně jejich četnosti je uveden v přílohách „Podmínek k udělení Osvědčení o způsobilosti k provádění mamárního screeningu“.